

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 3/6

24 հունվարի 2017թ.

Քննարկվեց Սոսիկ Մովսիսյանի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի ՀՏ կողմից հաշվարկված պարտավորությունների վերաբերյալ:

Սոսիկ Մովսիսյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Սոսիկ Մովսիսյանը հայտնում է, որ 19.07.1997թ. գրանցվել է որպես անհատ ձեռներեց: Իր գործունեության տեսակը գյուղմթերքների առևտրով զբաղվելն է: Զբաղվել է գյուղմթերքի առևտրով մեկ տարի ժամկետով, որից հետո գործունեության ժամկետը երկարացվել է մինչև 04.08.1998թ.:

Ընդհանրապես համաձայն պետ. ռեգիստրի կողմից տրված թիվ 034117 վկայականի իր գործունեության ժամկետը սահմանվել է մինչև 31.07.2000թ.: 2000թ. հուլիսի 31-ից պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո Սոսիկ Մովսիսյանը այլևս որպես անհատ ձեռներեց գործունեություն չի ծավալել:

Քանի որ համաձայն հա 034117 վկայականի իր գործունեության ժամկետը սահմանված է մինչև 31.07.2000թ., ուստի դրանից հետո ձեռնարկատիրությամբ չի զբաղվել: Եվ մինչև 31.07.2000թ. հարկային տեսչության հանդեպ իր պարտականությունները կատարել է պատշաճ և ժամանակին, վճարել է հարկերը:

Մինչև 2014թ. փետրվարի 25-ը հարկային մարմիններն իրեն չեն կանչել որևէ անգամ չեն հարցրել, թե ինչու 2000թ. մինչև օրս հարկերը չի վճարում: Քանի որ որպես անհատ ձեռներեց իր գործունեության ժամկետը եղել է մինչև 31.07.2000թ., Սոսիկ Մովսիսյանը կարծել է, որ ժամկետը լրանալուց հետո չպետք է գործունեություն ծավալի և չի էլ ծավալել:

2014թ. սեպտեմբեր ամսին ՀՀ ԱՆ ԴԱՀԿ ծառայությունից ստացել է մի շարք որոշումներ, որից պարզվել է, որ ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի հարկային տեսչությունը 25.02.2014թ. կայացրել է թիվ 133 որոշումը, որով իրենից պետք է բռնագանձվի 445.805 դրամ պարտավորության գումար: Սոսիկ Մովսիսյանն անմիջապես դիմել է Մաշտոցի հարկային տեսչության պետին՝ հայտնելով, որ որպես անհատ ձեռներեց իր գործունեության ժամկետի ավարտից հետո այլևս որպես անհատ ձեռներեց չի աշխատել և հետևաբար չէի կարող հարկ վճարել: Ինչպես կարող էր հարկեր վճարել, երբ որպես անհատ ձեռներեցի իր գործունեության ժամկետը եղել է մինչև 31.07.2000թ., սակայն 10.09.2014թ. իր դիմումը մերժվել է տեսչության պետի ժ/պ կողմից:

Տեսչության հա 133 որոշման մեջ նշված է, որ չկատարած հարկային պարտավորությունները կազմում են 445.805 դրամ, որն առաջացել է մինչև 2003թ. ներկայացրած հաշվարկների հիման վրա և այլն:

Ինչպես կարող էր Սոսիկ Մովսիսյանը հարկեր վճարել, երբ նրա որպես անհատ ձեռներեցի գործունեությունն ավարտվել է 31.07.2000թ.:

Սոսիկ Մովսիսյանը գտնում է, որ Մաշտոցի հարկային տեսչության կողմից 25.02.2014թ. կայացված հա 133 որոշումը չի բխում ՀՀ օրենքներից:

Բացի դա, Մաշտոցի հարկային տեսչությունը 22.07.2014թ. կայացրել է որոշում 0262065, որով իրեն տուգանել են 20.000 դրամով հարկեր չվճարելու համար: Սոսիկ Մովսիսյանը գտնում է, որ այն հիմնավոր չէ:

ՀՀ ՖՆ հարկային տեսչության կողմից 25.02.2014թ. թիվ 133 և 22.07.2014թ. որոշումներն իրեն են տրամադրվել ուշացումով:

Սոսիկ Մովսիսյանը, որպես անհատ ձեռներեց, իրեն հատկացված ժամկետում կատարել է պարտավորությունները Մաշտոցի հարկային տեսչության առջև, որից հետո 31.07.2000թ. պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո անհատ ձեռներեցությամբ չի զբաղվել:

Մինչև 25.02.2014թ. Մաշտոցի ՀՏ-ն չի հրավիրել և չի հարցրել, թե ինչու հարկեր չի վճարում: 25.02.2014թ. որոշում է կայացվել, որ պետք է վճարի 445.805 դրամ, թե դա ինչ չվճարած գումար է, պարզ չէ:

Սոսիկ Մովսիսյանը հայտնում է, որ հարկային տեսչության պարտքի գումարներ չի ունեցել: Հետևապես անհասկանալի է, թե հարկային տեսչությունն ինչ հիմքով է վերագրել 445.805 դրամի պարտք:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Սոսիկ Մովսիսյանը խնդրում է ուսումնասիրել այս գործը և կայացնել արդար որոշում՝ իի վրայից հանելով անհիմն հաշվարկված գումարները:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ հարկային մարմնում առկա տվյալների համաձայն 01.01.2003թ. դրությամբ Սոսիկ Մովսիսյանի պարտավորությունները կազմել են ընդամենը 445.770 դրամ, այդ թվում՝ եկամտահարկ 45.500 դրամ, հաստատագրված վճար 28.903 դրամ և սոցիալական ապահովության վճար 371.367 դրամ:

Հարկ է նշել, որ 16.12.2016թ. ՀՕ-257-Ն «Հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքը, որի 2-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ սույն օրենքի գործողությունը սույն օրենքով սահմանված դեպքերում ու կարգով տարածվում է եկամտահարկի և (կամ) պարտադիր սոցիալական ապահովագրության (ապահովության) վճարների նվազագույն գումարների վճարման պարտավորություններ ունեցող անհատ ձեռնարկատերերի (այդ թվում՝ մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառումից հանված ֆիզիկական անձանց) և նոտարների վրա:

Սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ սույն օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված անձինք 2006 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2012 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար հաշվարկված և չվճարված պարտադիր սոցիալական ապահովագրության (ապահովության) վճարների նվազագույն գումարների (այդ թվում՝ հաշվարկված և չվճարված տույժերի, տուգանքների) վճարումից:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ Սոսիկ Մովսիսյանի սոցիալական ապահովության վճարի գծով առկա պարտավորությունը՝ գումարով 371.367 դրամ, ենթակա է նվազեցման:

Ինչ վերաբերվում է եկամտահարկի և հաստատագրված վճարի գծով առկա պարտավորություններին, համապատասխանաբար՝ 45.500 դրամ և 28.903 դրամ, ապա քննարկման ընթացքում պարզվեց, որ Ա/Ձ Սոսիկ Մովսիսյանի հարկային գործի արխիվացման հետևանքով նշված պարտավորությունների առաջացման վերաբերյալ որևէ տեղեկատվություն առկա չէ: Այս կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

ՀՀ կառավարության 9 մարտի 2006 թվականի N 351-Ն որոշմամբ Հաստատված պահպանության ժամկետների նշումով արխիվային փաստաթղթերի օրինակելի ցանկի 367-րդ կետի պահանջները, որի համաձայն հարկ վճարող և ապահովագիր իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հարկային (և ապահովագիրների) գործերը (հիմնադիր և պետական գրանցման փաստաթղթերի պատճեններ, հարկային

հաշվառման վերցնելու փաստաթղթեր, հաշվեկշիռներ, եկամտահարկի հայտարարագրեր, հաշվետվություններ, հաշվարկներ, ստուգումների և ուսումնասիրությունների հանձնարարագրեր, հրամանների պատճեններ, ստուգման ակտեր, տեղեկանքներ, վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ փաստաթղթեր, դատական ակտերի պատճեններ և այլն), մասնավորապես՝ հիմնադիր և հարկային ու սոցիալական վճարների գծով պարտավորությունները հաստատող փաստաթղթերը, ենթակա են արխիվացման միայն լուծարումից հետո:

Քննարկվող դեպքում խախտվել են վերոգրյալ իրավանորմի պահանջները: Մասնավորապես, Ա/Ձ Սոսիկ Մովսիսյանը դադարեցրել է գործունեությունը (լուծարվել է) 21.11.2014թ., իսկ հարկային գործը արխիվացվել է 2012թ., հիմք՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի ՀՏ պետի 19.07.2012թ. թիվ 103 հրամանը:

Բացի այդ, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետի համաձայն՝ անձի և վարչական մարմնի փոխհարաբերություններում ապացուցման պարտականությունը կրում է վարչական մարմինը՝ անձի համար ոչ բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում:

Վերոգրյալից հետևում է, որ վարչական վարույթի ժամանակ փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկման ապահովումը վարչական մարմնի պարտականությունն է, ընդ որում, անձի համար ոչ բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում ապացուցման պարտականությունը վարչական վարույթի ընթացքում կրում է վարչական մարմինը, իսկ փաստի առկայությունը կամ բացակայությունը վիճելի մնալու դեպքում դրա բացասական հետևանքները կրում է այդ փաստի ապացուցման բեռը կրող կողմը՝ տվյալ դեպքում վարչական մարմինը:

Քննարկվող դեպքում գործ ունենք մի իրավիճակի հետ, երբ հարկային մարմնում Սոսիկ Մովսիսյանի եկամտահարկի և հաստատագրված վճարի գծով առկա պարտավորությունների առաջացման, հետևապես նաև դրանք հիմնավոր լինելու վերաբերյալ, որևէ ապացույց առկա չէ:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ նման պայմաններում Սոսիկ Մովսիսյանի վերաբերյալ հարկային մարմնում առկա տվյալները, որոնց համաձայն եկամտահարկի և հաստատագրված վճարի գծով նրա պարտավորությունները կազմում են, համապատասխանաբար՝ 45.500 դրամ և 28.903 դրամ, ևս ենթակա են վերանայման (նվազեցման):

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո ռ ո շ ու մ է՝

1. Քաղաքացի Սոսիկ Մովսիսյանի գանգատը բավարարել:
2. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Մաշտոցի հարկային տեսչությանը.

Կատարել Սոսիկ Մովսիսյանի պարտավորությունների վերահաշվարկ՝ նվազեցնելով սոցիալական ապահովության վճարի, եկամտահարկի և հաստատագրված վճարի գծով պարտավորությունները, համապատասխանաբար՝ 371.367 դրամի, 45.500 դրամի և 28.903 դրամի չափով:

Հանձնաժողովի նախագահ

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ